

Svájci cáfolat az olasz királyi család tagjainak Svájcba való meneküléséről

Zürich, szept. 25.

(MTI.) A Svájci Távirati Iroda jelentést közöl, amely szerint az olasz királyné, Umberto trónörökös és lánya, Mária Pia, valamint Róma kormányzó-

jának felesége, Calvidi Bergolo grófnő Genfben érkezett. Ezzel szemben megállapítják hivatalos részről, hogy a nevezett személyiségnek nem Genfben, hanem Palermóban vannak.

Eddig húszezer menekült érkezett Olaszországból Svájcba

Zürich, szept. 25.

(NST) A svájci kormány pénteken délután a következő hivatalos közleményt adta ki:

— A legutóbbi olaszországi események következtében szeptember 8-tól 24-ig a Svájccal szomszédos olasz és

francia határ különböző helységeiből jövet kerekcszámban húszezer katonai és polgári személy menekült svájci területre. A közelebbi részletekről a kormány az ügy parlamenti tárgyalása során ad majd további felvilágosításokat.

A svájci kormány tanácskozásai a menekültek kérdéséről

Zürich, szept. 25.

(NST) A *Neue Zürcher Zeitung* berni jelentése szerint a svájci szövetségi tanács pénteken a déli határon át özönlő menekült-áradatról és a svájci területre érkezett olaszok elhelyezéséről tanácskozott. Az olasz emigránsok áradata, amely már körülbelül két hete tart, nem könnyen megoldható kérdéseket vetett fel. Eddig már húszezer olasz menekült érkezett svájci területre és az alpesi szorosokon át még mindig érkeznek menekültek. Sokan olyan kevés ruházattal jönnek át, hogy először ruhával kell őket ellátni. A menekültek élelmezése is gondokat okoz, különösen hegyvidékeken, ahol nincsenek sem elegendő élelmiszerkészletek, sem evőeszközök. A menekültek elhelyezésére barakokat kellett építeni, ahol más szállás nem volt. A menekülteknek az egyes országok közötti szétosztása is foglalkoztatja a

központi és katonai hatóságokat. Ezek a fejlemények a svájci munkáspártot is érintik. A legközelebbi hetekben a svájci parlamentben is interpelláció várható a menekültek kérdésében. A szocialista képviselők körében aggodalommal figyelik az új munkaerők beözönlését, amidőn Svájcban is munkanélküliség mutatkozik.

A szövetségi tanács magatartásáról elmondható, hogy a kormány nem akarja korlátlanul megengedni az olasz menekültek beözönlését és nem akar súlyos precedenseket teremteni. A kormány igyekszik különbséget tenni a menekültek között és csak azokat akarja menedéjogban részesíteni, akik arra legjobban rászorulnak és a legmértőbbek is. Bern és a három déli kanton, különösen Tessin kormányai között érintkezés áll fenn, mivel ügylősznek, hogy Tessin kanton tulságosan messzemenően akarja a menedéjogot érvényesíteni.

Büntetésből visszavonták egy budapesti tűzifakereskedő kijelölését

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kereskedelem- és közlekedésügyi minisztertől kapott felhatalmazás alapján Budapest székesfőváros polgármestere elrendelte, hogy a székesfőváros területén működő tüzelőszernagykereskedők a telepükre beérkező tüzelőszermennyiségnek meghatározott százalékát kötelesek olyan kiskereskedőknek kiszolgáltatni, akik kizárólag fogyasztók részére árusítanak.

Németh Géza budapesti tüzelőszernagy- és kiskereskedő, akinek telepe a józsefvárosi tehérpályaudvaron van, megszegtette a polgármesteri rendelkezést azzal, hogy a kiskereskedőknek kiszolgáltatandó tüzelőszermennyiségből a saját kiskereskedésébe szállított tüzelőanyagot. A rendeletnek ilymódon való kijáratása a hatóságoknak tudomására jutott és a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter Németh Géza nagykereskedői kijelölését azonnali hatállyal visszavonta s elrendelte, hogy a cég árukészletét leltározás után köteles átadni. A kereskedelem- és közle-

kedésügyi miniszter utasította a polgármestert, hogy haladéktalanul vonja vissza a cég kiskereskedői kijelölését. Budapest székesfőváros polgármestere pedig egyidejűleg intézkedett, hogy Németh Géza ellen indítsák meg a kihágási eljárást is.

Illetékes selyen a fenti intézkedéssel kapcsolatban újra nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy minden olyan tüzelőszernagykereskedőtől, aki a rendeletet ki akarja játszani, a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter azonnal visszavonja a kijelölést s az ilyen kereskedő árukészletét más megbízható kereskedő útján hozza a fogyasztók közöttiség részére forgalomba.

Egész éven át forgalomban tartják a Hargita expresszt

A Magyar Tudósító jelenti: Jelentettük, hogy a székelyföldi érdekelt vármegyék kérelemmel fordultak az Államvasutakhoz a Hargita-express tervezett leállításá ellen. A vármegyék fellépésének meg lett az eredménye. A Hargita-motorost egyidőre kivonják a forgalomból és fűtési felszereléssel látják el. A szerelési munka tartama alatt azonban a MÁV gőzmozdonyokkal fogja a gyors közlekedést megoldani.

— Új programunk tulajdonképpen még ki sem alakult teljesen. Javárésze természetesen már sajtó alatt áll — mondotta a

Bárd Ferenc és Fia

cég könyvkiadó tagozatának irányítója, dr. Kundt Ernő professor, ki őszi újdonságait az alábbiakban ismertette:

— Kezdjük mindjárt a magyarokon. A zenei irodalom nagy eseményének hiszszük Kiszely Máriának „Cosima Wagner—Liszt Cosima életrajza” című művét, mely a muzsika történetének egyik legérdekesebb nőalakjáról, arról a legendás asszonyról szól, ki Liszt Ferenc lánya és Wagner Richard felesége volt. Róla már eddig is sokat tudtunk, hiszen akár atyja, akár férje életéről írtak, nem maradhatott ki ő sem belőle. Ez azonban az első önálló életrajza, melyet az író hiteles források alapján, gondos előtanulmányozás után írt meg. A helyszínen, Bayreuthban, tanulmányozta Wagnernek és feleségének életét és az itt szerzett tapasztalatok alapján írta meg értékes művét, melyet Wagnerék leányának, Eve Chamberlain-nek ajánlott. Ez az értékes mű nem életregény, hanem egyszerű életrajz, mert hiszen Cosima asszonyi lelkének romantikája és Wagner heroszi alkotóképessége nem szorul rá a szépítésre.

— *Mátyás az igazságosnak* előttünk eddig ismeretlen tervét meséli el Laczkóné Kiss Ibolya „A nagy cél” című történelmi regényében, melyből megtudjuk, hogy nagy uralkodónk egy olyan hatalmas birodalom megalapozására gondolt, amelyben lakó különböző népek magyar vezetés alatt állottak volna. A szép regénynek különleges történelmi értéket ad az, hogy adatait a tehetséges felvidéki író, gondos előtanulmányozás után, hiteles forrásokból szerezte meg.

— „*Megfogya bár, de törve nem*”, ez a címe dr. Tóth Lajos egyet. tanár, most készülő könyvének, melynek műfaja egészen új: A magyar irodalom regényes életrajza. Ebben a kötetben az illusztris szerző tíz novellába összefoglalva mondja el irodalmunk történetét. Az olvasó számára nagy meglepetés lesz ez a mindenki részére készülő újszerű irodalomtörténet.

— A *8 Orai Ujság* tavaly a *John Knittel-könyvek kiadója* címmel tisztelt meg bennünket. Ezt az alkalommal is ki akarjuk érdemelni és ezért most az író „*Abdel-Kader*” című legújabb írását nyújtjuk át az olvasónak. Ez a kitűnő, Észak-Afrikában lejátszódó regény arról a hősiesszabadságharcról szól, melyet az arab törzsek vívtak meg függetlenségük biztosításáért. A könyv címszereplő hőse európai kultúráját francia iskolákban szívtta magába, de minden gondolata mégis népé maradt és élére állt, mikor annak érdeke úgy kívánta. Romantikus mozzanatok láncolata ez a remek írói készséggel megírt regény, melynek megjelenése bizonyára egyik nagy eseménye lesz az őszi szezonnak.

— Maugham W. *Sommerset*, a nagy író, új novelláskötetének az „*Ugy mint eddig*” címet adta. Ennek eredete igen érdekes. Az ezelőtt megjelent könyvét az egyik világlap írója kissé vállvergetően bírálta el. Kritikájának címe „*Ugy mint eddig*” volt. A nagy író bátorságát és szellemét mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy e fölényeskedő bírálat után felhasználta a „*szigorú*” kritika címét új munkájának elkeresztelésénél. Történeti középpontjában a legkülönfélébb emberek állanak. Ott szerepel a brit birodalom külügyminisztere, a cayenne-i fegyház hóhéra, egy halállal kacérkodó artistapár és még sokan mások. Maugham bölcsen, az ő sajátos ironiájával, mesteri kézzel írta meg ezeket az elbeszéléseit, melyek mindegyike az európai irodalom egy-egy kis gyöngyszeme.

— Edmond *Jaloux*, a mai francia irodalom egyik legkiválóbb képviselője, a *Láng fellobban* című nagy sikert elért regényében egy különös életű francia hivatalnok életét írja meg. *Jaloux*ról csak annyit mondunk, hogy a magyar irodalomban Márai Sándor a legközelebbi rokona.

Szépirodalom, történelem, filozófia és népszerűen írt tudományos művek is helyet kaptak egy agilis fiatal kiadóvállalatunk, az

IRÁS

programján. Ez utóbbiakból hadd emeljünk ki mindjárt *Kacsvinszky József* „*Kelet világozása*” című alapvető nagy munkáját, amely három külön könyvvel szolgálja a Nyugaton is mind nagyobb hűlámákat verő keleti *Yoga-tan* megismerését. Az első *Bevezetés a Yögába* címmel az indiai Yoga rendszerét teszi értethetővé az európai ember számára. A *Gyakorlati Yoga* című könyv a testi és szellemi Yoga-gyakorlatok lényegét, célját és értelmét világítja meg. A *Misztikus Yoga* a Kelet misztikumába és filozófiai rejtelmeibe enged bepillantást. Mélységesen érdekes és az európai lélek számára különösen vonzó három könyv.

Misztikus tárgyú könyv a népszerű *Barabás Pál* „*Józsefvárosi legendá*”-ja is: egy halott leány visszatér az életbe. A másik *Barabás-könyv*, a „*Harmadszor csejnetnek*”, ismét a közkedvelt humorista íróhoz hozza elénk. Derű és mosoly minden sora. Másik kitűnő humoristánk, *Vaszary János*, a színpadról átrándult a regényírásba, „*Szajnaparti kaland*” című párisi regényéből derű, mély emberismeret és egy forró szerelem lírája árad. Viszont melegsavú lírikusunk, *Babay József* „*A császár közvetít*” című könyvével a történelmi regény világába tett nagyszerű kirándulást. *Hőse II. József*, akinek egy bájos szerelmi idilljét kelti életre. A császárt, aki nem hallgathat köznapi ember módján a szív szavára és lemondóan félreáll.

A gazdag Casanova-irodalmat gazdagítja *Szereb Antal*, a jeles író és irodalomtörténésznek most összeállított értékes munkája, mely feldolgozva *Casanova* emlékiratait, „*Casanova élete*” című munkájában megvilágítja a középkor e híres szerelmi kalandorának mozgalmas életét. — Érdekes szociálpolitikai mű a Magyar Ipari Munkatudományi Intézet kiadásában s az IRAS főbizománnyában megjelenő „*Egy magyar textilgyár munkatársadalma*”, mely a magyar munkás életének és a gyárak belső szervezetének keresztmetszete.

Eddig csak az ifjúsághoz szólt, most pedig az ifjúságról írt a felnőttek részére igen érdekes regényt *Palotaj Boris*, aki a „*Kegyetlen ifjúság*” című pszichológiai regényében éles meglátással ábrázolja a fiatal leányok bonyolult lelkiállását.

Az ifjúság és a gyermekvilágról sem felejtkeznek meg az „*Írás*”, „*Négy kis góbé*” a címe a székely-népmesék nyomán írt elragadóan kedves történetnek, amelynek hőse a *Vasgyűrű*, *Fatépő*, *Nyíllövő* és *Hegyhordó*. Fazekas Mihály híres „*Ludas Matyi*”-ja Györy Miklós pompás rajzival és 15 egészoldalas színes képpel jelenik meg.

A külföld irodalmát csupa nagy név képviseli. Így *Tolsztoj* immár klasszikus „*Karenina Anna*”-ja. Második teljes kiadásban jelenik meg *Ortega* híres műve: „*A tömegek lázadása*”. Maurois: „*Anglia története*”, ragyogó íráskészséggel vonultatja fel az angol uralkodók tarka egymásutánját. *Dr. Chao Tung Sung*, a jelenleg Magyarországon élő kínai orvosprofesszor újszerű megvilágításban mutatja be „*Kína igazi arca*” című művében népének lelkiségét, gondolkozásmódját, sokézeréves kultúráját. *H. de Ternova* „*Nem voltam kalandor*” című regénye egy előkelő ember izgalmas életét rajzolja meg, akit sorsa akaratlanul új meg új kalandokba sodor, a lejtőre kerül, de a mélyből felemelkedik és újból ember akar lenni.

Egészen különálló helyet foglal el az „*Írás*” kiadványai között *Paul de Kruif* világhírű műve, a „*Bacillusvadászok*”, amely 610 oldalon, 50 műmelléklettel és sok szövegekkel képpel teljesen új kiadásban jut a közönség kezébe. A minden kalandos filmnél izgalmasabb regény a tudomány és a kutató ember birkózását mutatja be az élőlények legkisebbikével, az ember életére leselkedő láthatatlan bacilusokkal. *Grandiózus* könyv.

Biró György

— *Dutka Ákos* előadása a „*Holnaposok*”-ról. Vasárnap a Vajda János Társaságban *Dutka Ákos*, a kiváló költő tart előadást a „*Holnaposok*”-ról, abból az alkalomból, hogy most 35 éve bontották ki zászlojukat Nagyváradon.

Állványos kvarclámpák

kedvező áron kaphatók. Motortekhnika Dthól. VII. Hornád-u. 56/a. Telefon: 420-797

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ